

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR TRANSPORTFÖRSÄKRING AV VAROR

Gällande fr o m 1 april 2000

Dessa villkor är antagna av Sjöassuradörernas Förening och är endast av vägledande karaktär. Inga hinder föreligger dock för försäkringsgivare och försäkringstagare att avtala om andra villkor.

Försäkring enligt dessa allmänna villkor kan tecknas enligt följande alternativ:

GRUNDFÖRSÄKRING

UTVIDGAD GRUNDFÖRSÄKRING

NORMALFÖRSÄKRING

Anm. Efter överenskommelse och mot tilläggspremie kan Grundförsäkring, Utvidgad Grundförsäkring och Normalförsäkring utvidgas att även omfatta faror som inte omfattas av ovanstående villkor eller som är undantagna i 3-5 nedan med av Sjöassuradörernas Förening fastställda klausuler.

1 Försäkringens omfattning

Försäringen omfattar, med de undantag som anges i 2-7, dels skada på eller förlust av varan som har orsakats av nedan angivna faror, dels i 1.17 samt i 11 och 12 omnämnda kostnader:

1.1 Vid GRUNDFÖRSÄKRING

- 1.11 Brand eller explosion,
- 1.12 att sjötransportmedlet kolliderar, strandar, grundstöter, sjunker eller kantrar,
- 1.13 att landtransportmedlet, medan det är landburet, kolliderar, spårar ut, välter eller kör i diket,
- 1.14 att lufttransportmedlet kolliderar, störtar eller välter,
- 1.15 att varan under sjötransport förloras överbord av annan orsak än i 1.25 sägs,
- 1.16 händelse i samband med lossning i nödhamn eller för
- 1.17 uppostring, bidrag och kostnader i gemensamt haveri samt räddnings- och bärgningskostnader.

1.2 Vid UTVIDGAD GRUNDFÖRSÄKRING

- 1.21 De faror som omfattas av Grundförsäkring enligt 1.1 ovan,
- 1.22 åskslag, jordbävning, jordskred, lavin eller vulkanutbrott,
- 1.23 att landtransportmedlet, medan det är sjöburet, kolliderar, spårar ur eller välter,
- 1.24 att havsvatten, sjövattnen eller flodvattnen tränger in i transportmedel, container, lager eller upplagsplats eller
- 1.25 att kolli tappas vid lastning till eller lossning från transportmedlet och därigenom går helt och hållet förlorat eller blir totalt förstört.

1.3 Vid NORMALFÖRSÄKRING

- 1.31 De faror som omfattas av Utvidgad Grundförsäkring enligt 1.2 ovan eller vid
- 1.32 varje annan fara som ej är undantagen i 2-7 nedan.

Anm. Orden sjötransportmedel, kollision, landtransportmedel, dikeskörning, lufttransportmedel, transportmedel och kolli definieras i 19.

2 Allmänna undantag

Försäkringen omfattar inte skada, förlust eller kostnad som, direkt eller indirekt, har orsakats av eller kan hänföras till

- 2.1 att den försäkrade eller dennes anställda i arbetsledande ställning har förfarit med uppsåt eller grov vårdslöshet,
- 2.2 normalt svinn i fråga om vikt eller volym eller av normal skamfilning eller förslitning,
- 2.3 att varan före transportens början inte har emballerats, packats, stuvats, anoljats eller eljest iordningställt för transporten på ett ändamålsenligt sätt,
- 2.4 att transportmedlet eller lastbäraren inte var lämpade för en säker transport av varan om den försäkrade eller dennes anställda i arbetsledande ställning insett eller bort inse detta när varan lastades eller stuvades,
- 2.5 bruk av kärnstridsmedel eller
- 2.6 atomskada, varmed menas dels skada som orsakas av radioaktiva egenskaper hos atombränsle eller radioaktiv produkt eller av radioaktiva egenskaper i förening med giftiga, explosiva eller andra farliga egenskaper hos bränslet eller produkten och dels skada som orsakas av joniserande strålning från annan strålningskälla i en atomanläggning eller atomreaktor än atombränsle eller radioaktiv produkt. För begreppen atombränsle, radioaktiv produkt, atomreaktor och atomanläggning gäller definitionerna i atomansvarighetslagen (1968:45).

Skulle annan bestämmelse i dessa villkor stå i strid med 2.5 eller 2.6 skall 2.5 och 2.6 äga företräde.

Försäkringen omfattar inte

- 2.7 skadeståndsskyldighet mot tredje man.

Anm. Ordet lastbärare definieras i 19.

3 Särskilda undantag

Försäkringen omfattar inte, såvida inte skadan är en direkt följd av en angiven fara som omfattas av försäkringen eller om inte annat har avtalats,

- 3.1 skada, förlust eller kostnad som har orsakats av,
 - 3.11 varans egen beskaffenhet,
 - 3.12 klimatbetingad temperaturpåverkan eller
 - 3.13 temperaturpåverkan på grund av driftavbrott i kyl-, frys- eller värmeanläggning.

Försäkringen omfattar inte, om annat inte har avtalats,

- 3.2 tids-, ränte- eller konjunkturförlust, förlust av marknad eller annan indirekt förlust,
- 3.3 skada, förlust eller kostnad som har orsakats av att transportören eller den med vilken den försäkrade har slutit fraktavtal eller förmedlare av sådant avtal på

- grund av obestånd eller i brottslig eller sviklig avsikt har underlåtit att genomföra transporten eller har orsakat att denna inte kommit till stånd,
- 3.4 skada på eller förlust av varan som har orsakats av försening även om förseningen har orsakats av en fara som omfattas av denna försäkring eller
- 3.5 kostnad som har orsakats av försening av transporten.
- 4** Försäkringen omfattar inte, om inte annat har avtalats,
- 4.1 begagnade eller redan skadade varor,
- 4.2 varor i retur eller
- 4.3 varor under interna förflyttningar.
- 5** Försäkringen omfattar inte, om inte annat har avtalats,
- 5.1 kostnader för borttransport och destruktion av skadad vara,
- 5.2 kostnader för rengöring av transportmedel eller lastbärare,
- 5.3 kostnader för rengöring av plats där varan har lossats eller lagrats före försäkringens upphörande enligt 9.3,
- 5.4 skada på varans transportemballage i annat fall än som avses i 1.17 eller
- 5.5 kostnader på bestämelseorten vilka måste erläggas för skadad vara såsom frakt i transportörens risk, omlastningskostnader och tull.
- 6 Krig, embargo m m**
Försäkringen omfattar inte skada, förlust eller kostnad som direkt eller indirekt har orsakats av
- 6.1 krig eller inbördeskrig,
- 6.2 andra faror som vid försäkringens tecknande omfattas av gällande Krigsförsäkringsvillkor för varor,
- 6.3 faror undantagna i Krigsförsäkringsvillkor för varor,
- 6.4 embargo, beslag, uppbringning, rekvisition och konfiskation eller andra åtgärder av civila eller militära myndigheter eller
- 6.5 andra följder av krigsförhållanden.
- 7 Strejk, terrordåd mm**

- 7.1 Försäkringen omfattar inte skada, förlust eller kostnad som direkt eller indirekt har orsakats av personer, som deltar i
- 7.11 strejk, lockout eller andra arbetsmarknadskonflikter,
- 7.12 upplopp, kravaller eller liknande oroligheter eller
- 7.13 terroråd eller liknande handlingar dikterade av politiska eller religiösa motiv.
- 7.2 Vid Grundförsäkring och Utvidgad Grundförsäkring omfattar försäkringen ej heller skada, förlust eller kostnad som direkt eller indirekt har orsakats av annan avsiktlig skadegörelse än som i 7.1 sägs.

8 Försäkringsvärdets beräkning

- 8.1 Försäkringsvärdet för handelsvaror är, när inte annat har avtalats, varans värde på den ort där försäkringen börjar med tillägg av

frakt som är betald eller som måste betalas,
försäkringskostnad,
10% beräknad på summan av ovannämnda poster.

Om inte annan beräkningsgrund har avtalats, bestämmes varans värde på grundval av fakturapriset.

- 8.2 För andra föremål än handelsvaror är försäkringsvärdet, såvida annat inte har avtalats, föremålets marknadsvärde vid tidpunkten när försäkringen börjar.

Anm. Begreppet handelsvaror definieras i 19.

9 Försäkringens giltighetstid

Försäkringen

- 9.1 *börjar* då varan, i direkt anslutning till den försäkrade transporten, lämnar sin plats i förvaringslokalen eller på upplagsplatsen på den ort där transporten enligt försäkringsavtalet skall börja.

Har den försäkrade tecknat försäkring i egenskap av köpare börjar försäkringen, såvida inte annat har avtalats, att gälla när faran övergår på honom enligt köpeavtalet, dock ej tidigare än vad som angetts i första stycket,

- 9.2 *fortsätter* under normal transport samt därmed sammanhängande lastning, omlastning och lossning och

- 9.3 *upphör* vid den av följande tidpunkter som först inträffar, nämligen,

- 9.31 då varan har placerats i den avsedda förvaringslokalen på den i försäkringsavtalet angivna bestämmelseorten,

- 9.32 då varan på annan ort har mottagits av den försäkrade,

- 9.33 då den försäkrade har disponerat över varan på annat sätt eller

- 9.34 då 15 dagar har förflutit från den tidpunkt då varan lossades på den i försäkringsavtalet angivna bestämmelseorten.

10 Försäkringens giltighet vid ändring av transportväg m m

- 10.1 Försäkringen gäller även om på grund av omständigheter utanför den försäkrades kontroll,

- 10.11 transportören utför transporten på annat sätt än som ursprungligen har avtalats,
 - 10.12 transporttiden blir onormalt lång (försening),
 - 10.13 fraktavtalet upphör på annan plats än den bestämmelseort som anges i fraktavtalet,
 - 10.131 till dess varan har sålts och levererats på sådan plats eller om så ej sker under högst 30 dagar efter varans ankomst dit eller
 - 10.132 till dess varan har transporterats till den ursprungliga bestämmelseorten eller till annan ort eller
 - 10.133 till den tidpunkt som har överenskommits mellan försäkringsgivaren och den försäkrade.
- 10.2 Det åligger den försäkrade att så snart han fått kännedom om förhållande enligt 10.1 underrätta försäkringsgivaren härom och att erlagga begärd tilläggspremie.
- 10.3 Om den försäkrade efter det försäkringen har börjat ändrar varans bestämmelseort enligt försäkringsavtalet, gäller försäkringen på de villkor som då avtalas under förutsättning att den försäkrade, så snart han kan, underrättar försäkringsgivaren härom och erlägger begärd tilläggspremie.
- 10.4 Bestämmelserna i 9.3 om försäkringens upphörande gäller i tillämpliga delar även för i 10.1 och 10.3 angivna fall.

11 Åtgärder vid skada

- 11.1 När skada har inträffat eller när uppenbar risk för skada föreligger skall den försäkrade
- 11.11 vidta skäliga åtgärder för att avvärja eller begränsa skadan,
 - 11.12 tillvarata sina och försäkringsgivarens rättigheter mot transportör eller annan som har vård om varan samt
 - 11.13 omedelbart underrätta försäkringsgivaren eller angiven haveriagent. Skäliga kostnader härför ersätts under försäkringen även om försäkringsbeloppet härigenom överskrids. Vid underlåtelse att vidta ovan föreskrivna åtgärder kan nedsättning av ersättningen ske enligt bestämmelserna i 12.7.
- 11.2 Stöld och annan brottslig gärning som omfattas av försäkringen eller som eljest har samband med försäkrad händelse samt brand skall av den försäkrade anmälas till polismyndighet.
- 11.3 Den försäkrade är skyldig att ta emot varan även om den är skadad.
- 11.4 Åtgärder vidtagna av den försäkrade eller av försäkringsgivaren i avsikt att rädda, skydda eller återvinna varan inverkar inte på någondera partens rättigheter eller skyldigheter under försäkringen.

12 Ersättningsbestämmelser

- 12.1 Ersättningen beräknas med utgångspunkt från godsets försäkringsvärde. Om skada inträffar när godset är på säljarens risk ersätts ej det tioprocentiga tillägget.

- 12.2 Om försäkringsbeloppet är lägre än försäkringsvärdet och den försäkrade sålunda själv står för en del av risken ersätter försäkringsgivaren endast så stor del av
- 12.21 skada, förlust eller kostnad eller
- 12.22 bidrag till gemensamt haveri,
som svarar mot förhållandet mellan försäkringsbeloppet och försäkringsvärdet.
- 12.3 Om försäkringsbeloppet är högre än försäkringsvärdet lämnas ersättning efter försäkringsvärdet. I övrigt hänvisas till §28 i Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 1957.

Anm. Begreppet försäkringsbelopp definieras i 19.

- 12.4 Vid skada på vara som har anlänt till bestämmelseorten beräknas ersättning på följande sätt:
- 12.41 I andra fall än i 12.43 sägs skall, om inte parterna har överenskommit om annat, den värdeminskning som varan har undergått på grund av skada, fastställas antingen genom besiktning vid vilken såväl den försäkrade som försäkringsgivaren skall beredas tillfälle att närvara eller, om värdeminskningen inte kan fastställas på sådant sätt, genom varans försäljning. Värdeminskningen uttrycks i procent av varans värde i oskadat skick. Ersättning lämnas med motsvarande del av försäkringsvärdet. Om försäkringsbeloppet är lägre än försäkringsvärdet lämnas dock ersättning med motsvarande del av försäkringsbeloppet.
- 12.42 Vid beräkning av ersättning för manko eller läckage görs avtalat eller kutymenligt avdrag för normalt svinn.
- 12.43 Kan skadan avhjälpas genom fullgod reparation eller genom anbringande av ny fullgod del ersätts den försäkrades kostnader härför. I sådant fall övertar försäkringsgivaren inte förekommande leverantörsutfästelser avseende varan.

Anm. Begreppet manko definieras i 19.

- 12.5 Har varan till följd av händelse som omfattas av denna försäkring upplössats på annan ort än bestämmelseorten och vill den försäkrade ta emot den där, tillämpas reglerna i 12.4 ovan.
Vill den försäkrade inte ta emot varan på den orten gäller följande:
- 12.51 Försäkringsgivaren får föreskriva att varan skall vidarebefordras till bestämmelseorten eller att varan skall säljas på offentlig auktion eller på annat sätt. Följs inte försäkringsgivarens föreskrift, gäller bestämmelserna i § 53 i Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 1957 om åsidosättande av försäkringsgivarens föreskrifter.
- 12.52 Vidarebefordras varan enligt försäkringsgivarens anvisningar ersätter försäkringsgivaren den försäkrades merkostnader härför.
- 12.53 Låter den försäkrade utan att inhämta försäkringsgivarens samtycke vidarebefordra varan och orsakar detta skada på eller förlust av varan eller större kostnad än som kan anses rimlig ersätter försäkringsgivaren inte sådan skada, förlust eller merkostnad.
Även om den försäkrade inhämtat försäkringsgivarens samtycke till vidarebefordringen ersätter försäkringsgivaren inte kostnader som har

- uppkommit genom den försäkrades eller dennes anställdas fel, underlåtenhet, obestånd, brottsliga handlingar eller svikliga förfarande.
- 12.54 Försäljs varan enligt försäkringsgivarens föreskrifter ersätts skillnaden mellan varans försäkringsbelopp och försäljningsbeloppet efter avdrag av sådan frakt, tull och annan kostnad som har påverkat försäljningsbeloppet och som inte är medförsäkrade.
- 12.6 Ersättning såsom för totalförlust utgår, såvida inte annat har avtalats, om varan eller del därav inte har ankommit till bestämmelseorten inom sextio dagar efter beräknad ankomsttid till följd av
- 12.61 händelse som omfattas av denna försäkring eller
- 12.62 att hamnar eller transportvägar efter transportens början har förstörts eller spärrats av annan orsak än översvämning, snö, is eller krig, embargo m m enligt 6 och strejk, terrordåd m m enligt 7.
- 12.7 Underlåter den försäkrade att vidta åtgärder för att tillvarata sina och försäkringsgivarens rättigheter som i 11 sägs kan ersättningen nedsättas i den mån som stadgas i § 53 i Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 1957.
- 13 Säkerhetsföreskrifter**
Har den försäkrade åsidosatt säkerhetsföreskrift som, i syfte att förebygga eller begränsa skada, meddelats av försäkringsgivaren och har åsidosättandet orsakat eller bidragit till skada eller förlust är försäkringsgivaren fri från ansvar i den mån som stadgas i § 52 i Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 1957.
- 14 Okänd skada**
Har den försäkrade tecknat försäkringen i egenskap av köpare och har han i god tro inlöst fraktdokument som inte innehöll upplysning om skada på varan som inträffat innan faran övergick på köparen, ersätter försäkringsgivaren sådan skada om denna eljest omfattas av försäkringen.
- 15 Dubbelförsäkring**
Är varan försäkrad även hos annan försäkringsgivare och har denne träffat förbehåll, enligt vilket han skall vara helt eller delvis fri från ansvar, om varan har försäkrats mot samma fara hos annan försäkringsgivare, skall motsvarande förbehåll gälla för denna försäkring. Den försäkrades rätt till ersättning i sådant fall regleras i § 33 i Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 1957.
- 16 Tredje mans intresse**
Försäkringen gäller inte till förmån för transportör eller annan som har vård om varan eller åtagit sig uppdrag som hänför sig till transporten av varan.
- 17 Tvist**
Tvist som uppstår angående försäkringsgivarens ersättningsskyldighet på grund

av detta avtal skall avgöras enligt svensk lag genom skiljeförfarande med dispaschören i Sverige som ensam skiljeman. Förfarandet skall följa det i lag stadgade förfarandet inför dispaschören och parterna har rätt att klandra skiljedomen på samma sätt och inom samma tid som en dispasch enligt lag kan klandras.

Dispaschörens kostnad i skiljeförfarandet skall ersättas av försäkringsgivaren om inte försäkringstagarens talan är uppenbart ogrundad.

18 SPL

Beträffande förhållanden som ej regleras av dessa villkor gäller för försäkringen Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av år 1957.

19 Definitioner

I dessa villkor förstås med

19.1 Sjötransportmedel:

Fartyg och andra sjöburna enheter.

19.2 Kollision:

Att transportmedel kolliderar eller att vara, medan den befinner sig på ett transportmedel, utsätts för kollision med föremål utanför detsamma.

19.3 Landtransportmedel:

Järnvägsvagn, lastbil, trailer, liftvan och andra transportmedel försedda med hjul eller andra anordningar för landtransport.

19.4 Dikeskörning:

Att transportmedlet kör av vägbanan på ett sådant sätt att bärgning av detta eller av dess last blir nödvändig.

19.5 Lufttransportmedel:

Varje slag av luftfartyg.

19.6 Transportmedel:

Sjötransportmedel, landtransportmedel och lufttransportmedel.

19.7 Kolli:

Varje separat enhet, dock ej container, flak, lastpall eller liknande.

19.8 Lastbärare:

Container, flak, lastpall och liknande anordning.

19.9 Försäkringsbelopp:

Det belopp som den försäkrade anger vid försäkringens tecknande.

19.10 Manko:

Brist i fråga om antal, vikt eller volym avseende innehållet i kolli.

19.11 Handelsvaror:

Varor för vilka fakturor utfärdas och där transport av varorna utgör ett led i ett köp.

Obs! Det är viktigt att den försäkrade handlar med tillbörlig skyndsamhet i alla situationer över vilka han har kontroll eller som han kan påverka. Görs ej detta kan rätten till ersättning gå helt eller delvis förlorad.

© 2000

Dessa Allmänna Villkor är utarbetade av Sjöassuradörernas Förening för användning av föreningens medlemmar i deras verksamhet som försäkringsgivare.

Upphovsrätten till villkoren tillkommer Sjöassuradörernas Förlags AB.

Villkoren får inte kopieras, bearbetas eller användas av annan än medlem i Sjöassuradörernas Förening såvida inte föreningen ger tillstånd härtill för varje enskilt fall.